

Saturs

Priekšvārds	7
-------------------	---

1. nodaļa

Noziedzīgu nodarījumu kvalifikācijas jēdziens un kvalifikācijas etapi	9
--	----------

1.1. Noziedzīgu nodarījumu kvalifikācijas jēdziens.....	9
1.2. Noziedzīgu nodarījumu kvalifikācijas etapi.....	16
1.3. Noziedzīga nodarījuma sastāva elementi un to izvērtēšanas secība kvalifikācijas procesā	23

2. nodaļa

Noziedzīgu nodarījumu pret personas dzīvību un veselību kvalifikācija	35
--	-----------

2.1. Nonāvēšanas jēdziens un tajā ietvertās pazīmes.....	35
2.2. Slepkavības pastiprinošos un sevišķi pastiprinošos apstākļos kvalifikācija	48
2.2.1. Noslepkavota persona, vainīgajam apzinoties, ka tā ir bezpaldzības stāvoklī (KL 117.panta 2.punkts)	48
2.2.2. Slepkavība vairāku personu dzīvībai bīstamā veidā (KL 117.panta 3.punkts)	53
2.2.3. Slepkavība, kas izdarīta ar sevišķu cietsirdību (KL 117.panta 4.punkts)	54
2.2.4. Slepkavība, pēc kuras izdarīta līķa apgānīšana (KL 117.panta 5.punkts)	56
2.2.5. Slepkavība, kas saistīta ar laupīšanu (KL 117.panta 6.punkts)	57
2.2.6. Slepkavība, kas izdarīta mantkārīgā nolūkā (KL 117.panta 9.punkts)	62
2.2.7. Vairāku personu piedalīšanās slepkavības izdarīšanā (KL 117.panta 10.punkts, 118.panta 5.punkts)	69

2.2.8. Slepkavība sakarā ar to, ka cietušais vai viņa tuvinieks izpildījis savus dienesta vai profesionālos pienākumus vai piedalījies noziedzīgā vai citāda prettiesiska nodarījuma novēršanā vai pārtraukšanā, vai devis liecību tiesā vai pirmstiesas kriminālprocesā (KL 118.panta 1.punkts)	85
2.2.9. Noslepkavotas divas vai vairākas personas (KL 118.panta 2.punkts)	87
2.3. Slepkavība un miesas bojājumu nodarīšana, pārkāpjot nepieciešamās aizstāvēšanās robežas (KL 121., 128.pants).....	90
2.4. Nonāvēšana aiz neuzmanības (KL 123.pants).....	98
2.5. Smaga miesas bojājuma tīša nodarīšana, kas vainīgā neuzmanības dēļ bijis par iemeslu cietušā nāvei (KL 125.panta trešā daļa)	100
3. nodaļa	
Noziedzīgu nodarījumu pret personas brīvību kvalifikācija	115
3.1. Noziedzīgi nodarījumi pret personisko brīvību (KL 152.–154.pants)	115
3.2. Cilvēku tirdzniecība (KL 154. ¹ pants)	129
4. nodaļa	
Noziedzīgu nodarījumu pret tikumību un dzimumneaizskaramību kvalifikācija	133
4.1. Dzimumnoziegumi (KL 159.–161.pants).....	133
4.2. Noziedzīgi nodarījumi pret tikumību (KL 162.–165. ¹ pants)	141
5. nodaļa	
Noziedzīgu nodarījumu pret īpašumu kvalifikācija	155
5.1. Mantas nolaupīšana	155
5.1.1. Zādzība (KL 175.pants)	158
5.1.2. Laupīšana (KL 176.pants).....	166
5.1.3. Krāpšana (KL 177.pants).....	179
5.1.4. Piesavināšanās (KL 179.pants)	198

5.2. Mantkārīgu noziedzīgu nodarījumu bez nolaupīšanas pazīmēm kvalifikācija	214
5.3. Mantas apdraudējumu bez iedzīvošanās nolūka kvalifikācija	230

6. nodaļa

Noziedzīgu nodarījumu valsts institūciju

dienestā kvalifikācija	241
6.1. Valsts amatpersonas jēdziens	241
6.2. Noziedzīgi nodarījumi, kas attiecināmi uz valsts amatpersonas pienākumu pildīšanu	245
6.3. Kukuļošanas kvalifikācija (KL 320.–324.pants)	271
6.2.1. Īss kukuļošanas raksturojums	271
6.3.2. Kukuļņemšana (KL 320.pants)	273
6.3.3. Kukuļdošana (KL 323.pants)	286
6.3.4. Starpniecība kukuļošanā (KL 322.panta)	293
6.3.5. Kukuļa piesavināšanās (KL 321.pants)	294
6.3.6. Kukuļošanā iesaistīto personu atbrīvošana no kriminālatbildības	298

7. nodaļa

Huligānisma kvalifikācija (KL 231.pants) **301** |

Summary **323** |

Izmantotie avoti **325** |

Literatūra	325
Tiesību akti	330
Juridiskās prakses materiāli	331

Priekšvārds

Krimināltiesības regulē attiecības starp indivīdu, kurš izdarījis Krimināllikumā paredzētu noziedzīgu nodarījumu, un valsti tās kompetentu institūciju personā, piedraudot par to ar sodu un piemērojot sodu valsts vārdā. Likumīgu un taisnīgu šādu krimināltiesisko attiecību noregulējuma norisi nodrošina pareizs un precīzs krimināltiesību normu piemērošanas process, kurā nozīmīga loma ir noziedzīgu nodarījumu kvalifikācijai.

Definējot kriminālatbildības pamatu, Krimināllikuma 1.panta pirmā daļa noteic, ka pie kriminālatbildības saucama un sodāma tikai tāda persona, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, tas ir, kura ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības izdarījusi šajā likumā paredzētu nodarījumu, kam ir visas noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes.

Kā norādījis Augstākās tiesas Krimināllietu departaments 2017.gada 21.marta lēmumā Nr.SKK-14/2017 (krimināllieta Nr.11331131510), kvalificējot noziedzīgo nodarījumu, tiek salīdzināti juridiski nozīmīgi notikuma apstākļi, kuri noskaidroti ar attiecināmiem, pieļaujamiem, ticamiem, pietiekamiem pierādījumiem, ar Krimināllikumā paredzēta noziedzīga nodarījuma sastāva obligātajiem elementiem (objekts, objektīvā puse, subjekts, subjektīvā puse).

Tikai konstatējot pilnīgu atbilstību starp nodarījuma faktiskajām pazīmēm un konkrēta noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmēm un to sakritību, ir pamats atzīt, ka izdarīts noziedzīgs nodarījums un to pareizi kvalificēt saskaņā ar attiecīgo Krimināllikuma normu (pantu, panta daļu, punktu). Ja kaut vai pēc vienas pazīmes šādu sakritību nevar konstatēt, personas nodarījumā nav konkrēta noziedzīga nodarījuma sastāva, un nav arī pamata tās saukšanai pie kriminālatbildības.

Tādējādi no iepriekšminētā izriet, ka personas izdarīts noziedzīgs nodarījums ir kriminālatbildības faktiskais (materiālais) pamats, savukārt kriminālatbildības juridiskais pamats ir noziedzīga nodarījuma sastāvs, kas jākonstatē personas nodarījumā.

Lasītājam tiek piedāvāta monogrāfija "Noziedzīgu nodarījumu kvalifikācija", kurā pēc vispārīgu noziedzīgu nodarījumu kvalifikācijas jautājumu – kvalifikācijas jēdziens un etapi, noziedzīga nodarījuma sastāva

elementi un to izvērtēšanas secība kvalifikācijas procesā – aplūkošanas pirmajā nodaļā tiek veikts atsevišķu noziedzīgu nodarījumu grupu – noziedzīgi nodarījumi pret personas dzīvību un veselību; noziedzīgi nodarījumi pret personisko brīvību; noziedzīgi nodarījumi pret tikumību un dzimumneaizskaramību; noziedzīgi nodarījumi pret īpašumu; noziedzīgi nodarījumi valsts institūciju dienestā; huligānisms – juridiskais izvērtējums.

Atšķirībā no autore izdevumiem "Noziedzīgu nodarījumu kvalifikācija: Likums, Teorija, Prakse" 2003. un 2007.gadā šajā izdevumā pamatā aplūkoti krimināltiesību sevišķās daļas jautājumi, ņemot vērā to, ka vispārīgās daļas jautājumiem pēdējos gados velīti vairāki teorētiski pētījumi, piemēram, profesora Ulda Krastiņa monogrāfija "Noziedzīga nodarījuma sastāvs un nodarījuma kvalifikācija: Teorētiskie aspekti" (2014), Krimināllikuma komentāru pirmā daļa (2015, 2018).

Izdevumā galvenokārt akcentēti 2017.–2019.gada tiesu prakses izpētes laikā identificētie problēmjautājumi, kuri radījuši vai var radīt zināmas grūtības attiecīgo krimināltiesību normu piemērošanas procesā, analīzes gaitā izdarītos secinājumus pamatojot ar krimināltiesību teorijā, judikatūrā, tiesu prakses apkopojumos nostiprinātajām atziņām par aplūkojamo noziedzīgo nodarījumu sastāvu pazīmju izpratni un pareizu piemērošanu praksē.

Grāmata noderēs topošajiem juristiem, lai palīdzētu apgūt noziedzīgu nodarījumu kvalifikācijas jautājumus. Autore cer, ka tā var būt noderīga arī praktizējošiem juristiem, veicot noziedzīgu nodarījumu kvalifikāciju pirmstiesas kriminālprocesā un krimināllietu iztiesāšanas gaitā.